

P O S U D E K
Oponenta rigorózní práce

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Roman Velich

Název práce: Právní úprava pojištění odpovědnosti

Jméno a příjmení oponenta: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

Kontrola shody: <5%

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil vskutku mimořádně zajímavé a aktuální (a v současné době s ohledem na recentní judikaturu NS i diskutované) téma pojištění odpovědnosti a její pojetí v českém civilním právu. Tato diskuse je otevřena (srov. nedávno přijatý zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění), jsme na jejím začátku, zaznívají nové argumenty a jsou uplatňovány stále nové poznatky z oborů pojistně matematických a statistických. Této argumentační nejednoznačnosti a dynamického vývoje v oblasti pojistných rizik si je autor vědom a přesto nabízí promyšlené a vnitřně koherentní úvahy s náznaky možných řešení. Jde skutečně o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i několikaletá probíhající celoevropská (a nejen ta) diskuse (srov. PEICL, tj. principy evropského pojistného práva). Autor v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď; nutno říci, že velmi zdařile. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu naznačeny, i z práce samotné je patrné, že autor zvolil analytický a komparativní přístup, který vhodně kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury (v převažující míře aktuální), aby nakonec vždy dospěl k přesvědčivému syntetizujícímu poznatku. V tomto ohledu autor prokázal schopnosti mimořádného nadhledu nad zákonným textem, projevil velkou znalost aktuální judikatury, kterou kriticky rozebírá a patřičně zobecňuje. Svou prací se dotkl hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s rekonstruovanou právní úpravou pojištění odpovědnosti, a to nejen otázky povahy celého institutu a jeho teoretického rozčlenění, ale i smyslu prevenčních norem, dále otázky postavení jednotlivých subjektů odpovědnosti a pojištění, regresního (postihového) práva, přičemž naznačil i širší souvislosti a celkovou úlohu odpovědnostních klauzulí v oblasti pojištění s možnostmi jejich praktického využití na jím probírané příklady. Pozornost věnoval také jednotlivým předpokladům vzniku civilní odpovědnosti (zvláště pak roli zavinění u těchto odpovědnostních podstat, liberačním důvodům atd.), analyzoval obsah a předmět závazku z pojištění, naznačil velmi zdařile využití v různých socio-ekonomických sférách.

2. Logická struktura a členění rigorózní práce:

Text (441 tis. znaků) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 10 dílčích kapitol, kdy první 3 kapitoly obsahují teoretická východiska zkoumané problematiky (pojištění), historii a vymezení základních pojistněprávních kategorií, včetně vymezení jednotlivých subjektů. V dalších výkladech pak usiluje o vymezení a základní

charakteristiku (analýzu) pojištění odpovědnosti v tuzemské právní úpravě, jakož i v historicko-komparativních souvislostech; dále zkoumá věcný, časový a územní rozsah pojištění, refundační závazek pojistitele, notifikační povinnosti pojištěného, vymezení pojistného plnění a promlčení práv z pojištění. Práce se celistvě věnuje podstatným otázkám včetně řešení souvisejících procesních aspektů (kap. 8). Autor vždy zkoumá, jaká je, resp. má být role rozhodovací praxe při jejich řešení, sám přitom svůj názor či doktrinální inklinaci naznačuje.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů (českých i zahraničních), které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je zcela adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší i cizojazyčné, současné i historické nauky. Lze ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní vyslovené názory české doktríny a jejich odlišná stanoviska zasadit do širšího kontextu a opatřit vlastním hodnocením i závěrem.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava rigorózní práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je výborná. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně. K drobnému přehlédnutí došlo jen ojedinele.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Pracuje s bohatou judikaturou a komentuje mnohá legislativní řešení současná i předchozí. Při ústní obhajobě by se autor mohl blíže vyjádřit zejména:

- K dopadu nově přijaté legislativy (zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění) na soukromoprávní základy pojištění, k dopadu na delimitaci tzv. pojistného zájmu.
- k neaktuálnější rozhodovací praxi v otázce aktivní věcné legitimace pojištěného v kontextu subjektivních mezí závaznosti rozhodnutí
- lze bez dalšího považovat chování/jednání umělé inteligence za nebezpečnou situaci dle § 2901 a jak přistoupit k jejich pojištění? Umožňuje dle autora současná úprava pojištění rizik plynoucích z autonomních (samořiditelných) provozů?
- v čem autor spatřuje hlavní interpretační problémy § 635/2 OZ o nejzazším okamžiku promlčení práva na pojistné plnění ?

6. Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitní analýzou. Prokazuje autorovy výborné znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorovu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, jeho schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, judikatuře a doktríně. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením: **prospěl.**

Rigorózní práci hodnotím stupněm: prospěl.

Datum: 30. 7. 2019

Podpis oponenta rigorózní práce
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.